

Tot 110 keer te veel PFOS in Vlaamse waterlopen

Het gemiddelde PFOS-gehalte in beken, rivieren en kanalen piekt zo goed als overal boven de milieunormen. Dat blijkt uit metingen op veertig plaatsen in Vlaanderen door de Vlaamse Milieumaatschappij. "Overal waar we PFOS meten, vinden we het", zegt de VMM. Het VRT-magazine Pano kon de resultaten inkijken.

🕒 25 JUNI 2021

Lees meer over:

water

Uit metingen die de VMM sinds 2015 uitvoert blijkt dat er in 153 waterstalen meer PFOS zat dan toegelaten, tegenover slechts 19 waar dat niet het geval was. De Milieumaatschappij verzamelde daarvoor op een veertigtal plekken 172 stalen uit water en vissen en berekende de jaargemiddelden. De hoogste PFOS-concentraties werden opgetekend aan de Zeeschelde. In Antwerpen lagen de hoeveelheden 110 keer hoger dan toegelaten (0,13 nanogram per liter zoutwater), in Hemiksem 77 keer. Het zwaarst vervuilde zoetwater werd in de Zwarte Spierebeek gevonden in de gemeente Spiere-Helkijn. Daar werd de norm (0,65 nanogram per liter zoetwater) 33 keer overschreden. Slechts 4 van de 109 stalen uit zoet water bleven onder de norm, en geen enkele van de vier zoutwaterstalen. In een persbericht benadrukt de VMM wel dat er op basis van de metingen geen wetenschappelijk onderbouwd resultaat gegeven kan worden over de meest slechte of de best scorende meetplaatsen.

“Nog veel werk aan de winkel”

Bovendien bevatte driekwart van de onderzochte vissen (palingen en baarzen) te veel PFOS. Die mogen maximaal 9,1 microgram PFOS per kilogram bevatten. In één exemplaar uit de Melsterbeek in Herk-de-Stad werd 107,37 microgram PFOS per kilogram aangetroffen. Dat is ruim elf keer meer dan toegestaan.

"Overall waar we PFOS meten, vinden we het. Het zit in alle Vlaamse waterlopen en in de meeste gevallen worden de normen overschreden", kadert Katrien Smet, woordvoerder van de VMM, de resultaten. Maar "de norm die we hanteren, 0,65 nanogram per liter, is een zeer lage norm. Het is ook een norm voor de kwaliteit van het milieu, van de ecologische toestand van de waterloop". Naast te veel PFOS, zitten er ook te veel nitraten in de waterlopen. Er komt ook nog steeds te veel ongezuiverd afvalwater in ons oppervlaktewater terecht. "Er is dus nog veel werk aan de winkel", zegt Smet.

Voorzorgsprincipe

De VMM meldt nog dat ze geen uitspraken doet over de eventuele impact op de gezondheid. De milieukwaliteitsnormen zijn ecologische normen en geven een beeld van de chemische toestand. Het is dan ook "niet correct om te stellen dat VMM afraadt vanwege de PFOS-concentraties geen zelf gevangen vis te eten of niet in beken en rivieren te zwemmen. De Vlaamse overheid adviseert al enkele jaren om geen zelf gevangen vis te consumeren wegens de hoge concentraties kwik, pcb's en dioxines. Vanuit het voorzorgsprincipe doe je dat beter niet", klinkt het. "De VMM adviseert als waterloopbeheerder van onbevaarbare waterlopen om niet te zwemmen in waterlopen, omdat die waterlopen niet ingericht zijn als zwemwater. De zwemwaterkwaliteit wordt niet getest, er kan meer stroming zijn dan verwacht, er kunnen voorwerpen op de bodem liggen, enzovoort." Ook geeft de VMM aan geen onderzoek te hebben gedaan naar de bronnen van de PFOS-vervuiling, wat wel is opgenomen in het Vlaams actieplan PFAS. Volgens VMM gaat het wellicht om een historische verontreiniging en mogelijk om grensoverschrijdende verontreiniging en secundaire bronnen.

Vlaams minister-president Jan Jambon (N-VA) zei deze week in De Ochtend op Radio 1 dat de cijfers waarover VRT bericht niet nieuw zijn en al publiek op de website van VMM staan. "De Vlaamse regering had al een actieplan in april 2020. Dit is dus geen problematiek die de laatste veertien dagen is aangepakt. We zijn hier al een hele tijd mee bezig", zegt hij. "We hadden voor de heisa in het Vlaams parlement al iemand aangeduid om voor Zwijndrecht te kijken hoe we dat moesten aanpakken."

"Er is een actieplan, dat houdt decretale wijzigingen in en houdt ook in dat we veel meer gaan meten en de lozingen die er nog steeds gebeuren, gaan stopzetten. Maar dit is een vervuiling die gedurende tientallen jaren is opgebouwd en die kan je niet met een vingernip omdraaien." Het actieplan is er en zal worden uitgevoerd, aldus Jambon nog. "Er zal minder PFOS in de natuur zijn aan het einde van deze regering, dan aan het begin ervan."

Uitgelicht

Fruitteler in PFOS-gebied: "Van de ene op de andere dag bleven de klanten weg"

nieuws

De landbouwers in en rond Zwijndrecht voelen de economische schade door de PFOS-crisis nu al aan den lijve. Vooral de hoeveverkoop zit compleet in het slop. "Ook al verkopen w...

🕒 24 JUNI 2021

[Lees meer](#)

Bron: Belga / Eigen verslaggeving

Koning Albert II Laan 35
1000 Brussel
Belgium

Contact

T • 0473 59 41 39
M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>
screenreader.visit us on our twitter page: https://twitter.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>
screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

© 2024 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra